

Sygn. akt III Ca 1549/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Krystyna Hadryś

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.**

przeciwko **G. Z.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Żorach

z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt I C 801/14

oddala apelację.

SSO Krystyna Hadryś

UZASADNIENIE

Powód (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. pozwem wniesionym w dniu 31 lipca 2014 r. do Sądu Rejonowego w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagał się zasądzenia od pozwanego G. Z. kwoty 959,60 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2014 r. oraz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniósł, iż pozwana zawarła z (...) Sp. z o.o. w P. umowę pożyczki krótkoterminowej z dnia 23 lipca 2013 r. o nr (...), zobowiązując się do jej zwrotu z należnym oprocentowaniem, prowizjami i kosztami, a z której warunków nie wywiązał się, czego konsekwencją jest wskazane wyżej zadłużenie. Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 9 maja 2014 r. powód nabył wierzytelność objętą pozwem i bezskutecznie wezwał pozwanego do zapłaty.

Postanowieniem z dnia 16 września 2014 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygnaturze akt VI Nc-e 1113446/14 stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty wobec wątpliwości co do przytoczonych w pozwie okoliczności i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Żorach.

Pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy w Żorach wyrokiem zaocznym z dnia 12 czerwca 2015 r. zasądził od pozwanego G. Z. na rzecz powoda (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 645 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2014 r.; oddalił powództwo w pozostałym zakresie; zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 136,20 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie 1 i 3.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że w dniu 23 lipca 2013 r. pozwany G. Z. zawarł z (...) Sp. z o.o. w P. umowę pożyczki o nr (...) na kwotę 500 zł na okres do 5 września 2013 r., którą to datę określono w umowie jako ostateczny termin spłaty pożyczki. W umowie przewidziano ponadto oprocentowanie pożyczki w wysokości 0% rocznie, przy czym rzeczywistą roczną stopę oprocentowania ustalono na 726,78% (§ 4 umowy) oraz przewidziano prowizję wstępną w wysokości 145 zł (§ 5 umowy). W § 7.11 i 7.12 umowy postanowiono, że całkowita kwota do spłaty w wyżej wskazanym terminie wynosić będzie 645 zł, a w razie opóźnienia zwiększać się będzie o kolejne po 145 zł za każdy kolejny miesiąc.

Pozwany pismami z dnia 28 maja 2014 r. wezwany został do zapłaty zaległości z tytułu umowy pożyczki wynoszących 946,42 zł oraz zawiadomiony o przelewie wierzytelności. W wezwaniu wskazano zadłużenie, na które składa się 500 zł kapitału pożyczki, 145 zł kosztów, 300 zł odsetek karnych i 1,42 zł odsetek ustawowych, łącznie 946,42 zł.

W ustalonym przez stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie do kwoty 645 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2014 r. W pozostałym zakresie podlegało oddaleniu. Wobec niestawiennictwa pozwanego na rozprawie i niezajęcia stanowiska w sprawie zachodziły podstawy do wydania wyroku zaocznego, przy czym postępowanie dowodowe zostało przez Sąd Rejonowy przeprowadzone w zakresie kwestii budzących wątpliwości tj. naruszenia zakazu wynikającego z art. 359 § 2¹ i § 2² k.c. oraz zasadności obciążenia pozwanego odsetkami karnymi. W pozostałym zakresie, tj. co do faktu zawarcia umowy, jej warunków, wysokości zaległości co do kapitału i kosztów, terminu naliczenia odsetek oraz cesji wierzytelności na rzecz powoda, okoliczności przytoczone w pozwie nie budziły wątpliwości i zostały przyjęte przez Sąd pierwszej instancji za prawdziwe zgodnie z regułą wynikającą z art. 339 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy uznał, że przewidziana w umowie możliwość naliczenia kwoty po 145 zł miesięcznie stanowi w istocie wynagrodzenie pożyczkodawcy za korzystanie z kwoty pożyczki określone w stosunku miesięcznym. Taki zapis stanowi rażące naruszenie ograniczenia wynikającego z art. 359 § 2¹ i § 2² k.c. Ponadto powód naliczył odsetki karne w wysokości 300 zł bez wskazania sposobu ich wyliczenia, a ponadto w wysokości znacznie przekraczającej wysokość odsetek maksymalnych. Takiej wysokości odsetek nie sposób powiązać z jakimkolwiek zapisem umownym, w szczególności § 9 regulującym skutki niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. W związku z powyższym Sąd pierwszej instancji uwzględnił powództwo co do należności głównej w wysokości niespłaconego kapitału, tj. 500 zł i kosztów pożyczki w wysokości 145 zł, łącznie 645 zł zgodnie z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2014 r. Na rzecz strony powodowej zasądzone koszty postępowania w wysokości odpowiadającej wynikowi postępowania (wygranej w 67%), stosując zasadę wyrażoną w art. 100 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniósł powód zarzucając naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że kwota 300 zł dochodzona przez powoda w niniejszym postępowaniu stanowi odsetki karne podczas gdy z treści § 5 pkt 5. 1 lit. c przedstawione przez powoda umowy pożyczki krótkoterminowej nr (...) z 23 lipca 2013 r. wynika, że powyższa kwota stanowi opłatę windykacyjną. Nadto zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 481 § 1 k.c. poprzez nie zasądzenie na jego rzecz odsetek ustawowych od kwoty niespłaconego kapitału od 9 maja 2015r. do dnia wniesienia pozwu w kwocie 14,60 zł, podczas gdy pozwany pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia, wobec czego powód był uprawniony do naliczania odsetek ustawowych od kwoty niespłaconego kapitału od dnia 9 maja 2015 r. do dnia wniesienia pozwu (k – 78 akt).

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 2 poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandardyzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. pozostałej kwoty roszczenia dochodzonej pozwem w wysokości 314,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem I instancji i II instancji.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje.

Sprawa została rozpoznana w trybie uproszczonym, a Sąd Odwoławczy nie przeprowadził postępowania dowodowego.

Artykuł 505¹³ § 1 k.p.c. jest przepisem szczególnym do art. 387 § 1 k.p.c. Jeżeli Sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku winno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Mając na względzie powyższe unormowania, Sąd Odwoławczy dokonując oceny całości ustaleń i oceny prawnej uznał, że apelacja jest nieuzasadniona.

Zgodnie z art. 359 § § 2¹ k.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Zgodnie natomiast z art. 359 § 2² k.c. jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach, treść art. 359 § 2¹ k.c. stanowi wskazówkę co do tego, jakiego rzędu wielkość zastrzeżonych w umowie odsetek uzasadnia uznanie zastrzeżenia za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego (tak: w wyroku tego Sądu z dnia 28 czerwca 2013r., I A Ca 262/13). Wskazany pogląd Sąd Okręgowy podziela.

W § 5 ust. 1 lit. c umowy pożyczki krótkoterminowej nr (...) z 23 lipca 2013 r. strony ustaliły, że opłata windykacyjna równa 5 złotych za każdy dzień opóźnienia spłaty jakiegokolwiek kwoty wynikającej z umowy pożyczki, w tym szczególności kwoty kapitału pożyczki, odsetek, opłat lub prowizji, będzie pobierana przez okres 60 dni od daty powstania obowiązku spłaty pożyczki lub pozostałych należności. Pomimo, iż w § 4 ust. 1 umowy pożyczki, strony ustaliły, że pożyczka będzie oprocentowana według stałej stopy procentowej wynoszącej 0 % w stosunku rocznym, to jednak powyższe postanowienie umowne, przy uwzględnieniu dyspozycji normy z art. 65 § 2 k.c., nie mogło prowadzić do wniosku, że wolą stron było udzielenie umowy pożyczki bez pobierania wynagrodzenia z tego tytułu w formie odsetek. Pomimo braku definicji legalnej tego pojęcia, nie ulega wątpliwości, że odsetki stanowią wynagrodzenie za korzystanie z cudzych pieniędzy. Nie ulega wątpliwości, że taki charakter przybiera ustalona w § 5 ust. 1 lit. c umowy pożyczki opłata windykacyjna, co przenosiło się na prawidłowe zakwalifikowanie tego postanowienia umownego jako zobowiązania pozwanej do uiszczenia odsetek, wbrew zastrzeżeniom umownym zawartym w § 4 ust. 1 umowy. Ponadto trafnie wskazał Sąd Rejonowy, iż powód naliczył odsetki karne w wysokości 300 zł bez wskazania sposobu ich wyliczenia, a ponadto w wysokości znacznie przekraczającej wysokość odsetek maksymalnych. Mając na uwadze powyższe rozważania należało uznać, iż Sąd Rejonowy trafnie uwzględnił żądanie pozwu co do należności głównej w wysokości niespłaconego kapitału tj. 500 zł i kosztów pożyczki w wysokości 145 zł.

Odnosząc się kolejno do zarzutu powoda dotyczącego nie zasądzenia odsetek ustawowych w kwocie 14,60 zł od dnia 9 maja 2015r. do dnia wniesienia pozwu, wskazać należy, że pozew wniesiony został w dniu 31 lipca 2014r., a Sąd Rejonowy orzekł o odsetkach zasądzając kwotę 645 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 01 sierpnia 2014 r. Zatem zarzut oparty na dacie późniejszej od daty wniesienia pozwu jest niezrozumiały i nie można odnieść się do takiego zarzutu w sposób merytoryczny.

Reasumując zaskarżony wyrok jest prawidłowy i dlatego apelację powoda jako bezzasadną oddalono w oparciu o art. 385 k.p.c.

SSO Krystyna Hadryś